

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ RALIO VARŽYBŲ GREIČIO RUOŽŲ APSAUGOS BENDROSIOS TAISYKLĖS (saugos darbuotojų instruktažas)

Ralio varžybos vyksta suderintuose uždaruose greičio ruožuose (GR). Nustatytu laiku jie uždaromi bet kokiam eismui.

Trasos apsaugai skirti saugos darbuotojai išstatomi pagal saugos planą GR trasoje susikirtimuose su šalutiniais keliais, išvažiuojamais iš kiemų, su bet kokiais susikertančiais keliais, įvažiuojamais į sodybas, miško ir lauko keliukais, TAIP PAT ŽIŪROVŲ ZONŲ APSAUGAI. Starto, finišo vietose, didelėse sankryžose transporto priemonių eismą uždraudžia policijos pareigūnai arba saugos darbuotojai.

GR uždaromi bet kokiam transporto ir pėsčiųjų eismui 2 val. iki pirmojo sportinio automobilio starto.

Prieš pirmo sportinio automobilio startą, likus 1 val., ralio trasą pravažiuoja: saugumo automobiliai (SAF C, B, A), LASF ir oficialūs asmenys, nuliniai ekipažai. Nulinis ekipažas pažymėtas vienu 0 pravažiuoja paskutis prieš sportinio automobilio startą.

Saugos automobiliuose turi būti įrengti oranžiniai žybsintys švyturėliai, sirenos, garsiakalbiai, per kuriuos pateikiama informacija ir drausminami žiūrovai. Nulinių automobilių ekipažai turi mobilaus ryšio telefonus, automobiliuose įrengiami oranžiniai žybsintys švyturėliai ir sirenos.

Apsaugos darbuotojai turi būti pilnai pasirengę darbui prieš atvažiuojant SAF C automobiliui su sirena. Kiekvienam SAF automobiliui su sirena, saugos darbuotojas turi pakelti ranką į viršų, taip parodydamas, kad jis yra savo vietoje ir pilnai pasirengęs darbui. Jei saugos darbuotojas nesusitvarko savo darbo zonoje su žiūrovais ar yra kitokių problemų, tada jis stabdo SAF automobilį ir raportuoja apie problemą.

Visi trasos saugos darbuotojai nuo trasos stovi 15-20 metrų atstumu, už „STOP“ juostos, kad užtikrintų savo saugumą, ir pravažius pirmajam SAF automobiliui į trasą nieko nebeleidžia.

Saugos darbuotojai, atvyksta suderintu laiku į organizatoriaus paskirtą vietą, išklauso GR saugos vado instruktažą. Visų varžybų metu visi apsaugos darbuotojai palaiko ryšį tik su GR saugos vadu ir yra pilnai jam pavaldūs iki varžybų pabaigos. Jo kontaktai pateikiami instruktažo metu. Taip pat pateikiamas GR vyr teisėjo telefono numeris- kaip rezervinis.

Asmenys užtikrinantys saugumą, žiūrovus nukreipia už apsauginių „Stop“ juostų arba, jei jų nėra, saugiu atstumu nuo trasos. Transporto priemonių parkavimas leidžiamas tik tose vietose, kurias organizatoriai, trasos pareigūnai nurodė plane, pažymėjo atitinkamais ženklais.

Saugos darbuotojai turi būti ypač atsargūs, lenktynių metu neišeiti į trasą. Atvykus į budėjimo vietą, GR saugos vadas jam pasako kilometražą, kuriame jis dirbs. Ši skaičių būtina atsiminti ir renginio metu skambinant GR saugos vadui pirmiausia nurodyti kilometražą, o tik po to problemą. Apsaugos darbuotojas savo darbo zonoje privalo užtvirti ar pataisyti neužtvirtas vietas STOP juosta, jei ji yra nutraukta. Kilus neaiškumams, susisiekiama su GR saugos vadu.

Saugos darbuotojai privalo patys būti dėmesingi, nesibūriuoti po du ar daugiau vienoje vietoje, nepalikti jiems patikėto posto. Būtina reaguoti į kiekvieną įvykį ar nenumatytą atvejį neleidžiant į trasą paskirto posto ribose ir arti jo pasirodžiusių žiūrovų, ypač vaikų, pašalinio transporto, gyvulių ar paukščių.

Įvykus nelaimingam atsitikimui, avarijai, ar bet kokiam kitam incidentui, nedelsiant informuoti GR saugos vadą apie situaciją. Saugos darbuotojai turi neleisti įvykio vietoje būriuotis žmonėms ir praleisti tik ralį aptarnaujančias tarnybas – policiją, medikus, gelbėjimo tarnybą, varžybų teisėjus bei kitus oficialius asmenis.

Žinotina, kad tokiais atvejais, kai abu autorinio varžybų dalyviai (ekipažo nariai) yra sužeisti, būtina įspėti iš paskos atvažiuojantį ekipažą apie kliūtį ar būtinybę padėti sužeistiesiems. Jei vienas iš sportininkų sugeba, jis tai padaro parodydamas atvažiuojančiam kitam ekipažui „SOS“ ženklą (jei reikalinga pagalba) ir „OK“ ženklą (jei tokios pagalbos nereikia). Ženklai yra automobilyje arba kelio knygos pabaigoje. Ženklą privaloma parodyti bent trims iš paskos važiuojantiems ekipažams.

Žiūrovų zonos vietos turi būti pažymėtos specialiais ženklais, plastikinėmis juostomis. Vietose, kur numatomas ypač didelis žiūrovų skaičius, priekinė aptvaros linija turi aiškiai išsiskirti.

Žiūrovų automobiliai nukreipiami į tam tikslui numatytas aikštes.

Žiūrovams leidžiama patekti į trasą, pravažius organizatorių automobiliui su žalia arba šachmatine vėliava arba žaliu mirksinčiu švyturėliu. Numerio vietoje bus užrašas „FINISH“. Tik pravažius šiam automobiliui galima į trasą išleisti žiūrovus ir transporto priemones.

Saugos darbuotojai privalo mandagiai elgtis su žiūrovais, nekankinti. Jei nepavyksta išsireikalauti iš žiūrovų, kad jie nestovėtų draudžiamose ir pavojingose vietose, apie tai reikia nedelsiant informuoti GR saugos vadą. Tokiu atveju gali būti nutrauktas ar sustabdytas GR. Saugos darbuotojas, pagal galimybes, turėtų nustatyti tokių žmonių asmenybes (bent nufotografuoti) ar sulaukyti iki kol atvyks į įvykio vietą kiti oficialūs asmenys. GR sustabdymas organizatoriui gali užtraukti baudą iki 3000 EUR. Griežtai draudžiama vartoti alkoholinius gėrimus, rūkyti patikėto posto vietoje, sėdėti ar gulėti darbo metu.

Saugos darbuotojas darbo vietoje privalo turėti: pilnai pakrautą mobilų telefoną (jei tai nėra abonentas, sąskaita privalo būti papildyta, kad būtų galima paskambinti); oranžinę liemenę su balta, šviesą atspindinčia juosta; švilpuką; apranga ir avalynė turi atitikti gamtos sąlygas; vasaros metu ne mažiau, kaip 2 ltr vandens.